

Maturitní vysvědčení 10.VII. 1879.

Erste deutsche Staats-Oberrealschule in Prag.

Maturitäts-Beugnis.

Wald Frank,

Dahl

geboren am 9. Januar 1861 zu Brandeisch in Böhmen,

hat seine Studien an der k. k. böhm. Oberrealsch. in

Prag begonnen, an unserm Institute vom zweiten Jahrgange angefangen fortgesetzt u. hier auch

beendet, im sittlichen Betragen die Note 4 lobenswert erlangt und

sich der Maturitäts-Prüfung vor der unterzeichneten Prüfungs-Commission zum erstenmal unterzogen.

Auf Grund derselben wird ihm nachstehendes Beugnis ausgestellt:

Deutsche Sprache:

befriedigend

Französische Sprache:

genügend

Geographie und Geschichte:

befriedigend ~

Mathematik:

genügend

Darstellende Geometrie:

lobenswert ~

Physik:

vorzüglich

Chemie:

lobenswert

Naturgeschichte:

lobenswert

Freihandzeichnen:

genügend

auf Grund der Leistungen des
letzten Schuljahres

Turnen:

lobenswert

(Semestralnote)

Böhm. Spr. u. Abth.

lobenswert

Da hienach der Craminand den gefehllichen Anforderungen in *befriedigender*
Weise entsprochen hat, so wird ihm hiedurch das Beugnis der Reise *zum*
Besuche einer technischen Hochschule ausgestellt.

Prag, am *10. Juli* 18*79*.

Joseph Seidler
k. k. Landeschulinspektor,
Präsident der Prüfungs-Kommission.

Mitglieder der Prüfungs-Commission:

D. L. Rogner
Realschuldirektor.
k. k. Sch. R.

P. Wenzel für *Mathe.*
J. Walter für *lang. Sprach.*

K. Treppmann für *Geogr. u. Gesch.*

J. Weyr für *Med. prakt.*

J. Schindler für *deutsch. Grammatik.*
Jos. Richter für *Physik*

C. Reichl für *Chemie*
u. *Naturgeschichte*

Ad. Weidlich für
Zeichnungskunst.

Weyr

W. Tablan.

Spolníci, aliteriendi.
Roste dentaru Strats - Ob. Realok.

(Prag II)

Stiller
Abermann
Grossmann
Mair
Kahn
Stibral
Strandg
Fabian
Seidl
Reider
Sperk
Lebertrond
Seitel
Kindl
Strand
Moris
Rich. Klein
Borcel
Kessner
Galland
Hornolken
Gruh
Pich

Mikury
Wiener
Kurz
Wölch
Mischer
Bernsch
Weiss 18/6 1904.
Weisskopf
Pich
Kaban
Krahanp
Milner
?
Judida
Dieert
Haase
Pöcher
Segechniat
Wald
Tröber Ant.
Acker
Wesny

Wald, Weiss, Wölch.

Manžele
Polákovi
Praha II
Na rybníč-
ku č. 7 .

Dva souro-
zenci, při-
učování
F. Waldem
/Halbich. ?/
21

Manžele

ŽÁK &

RACHOTA

ŽÁK &

RACHOTA

Manžele
Polákovi
Praha II
Na rybníč-
ku č. 7 .

Dva souro-
zenci, při-
učování
F. Waldem
/Halbich. ?/
21

ŽAK &

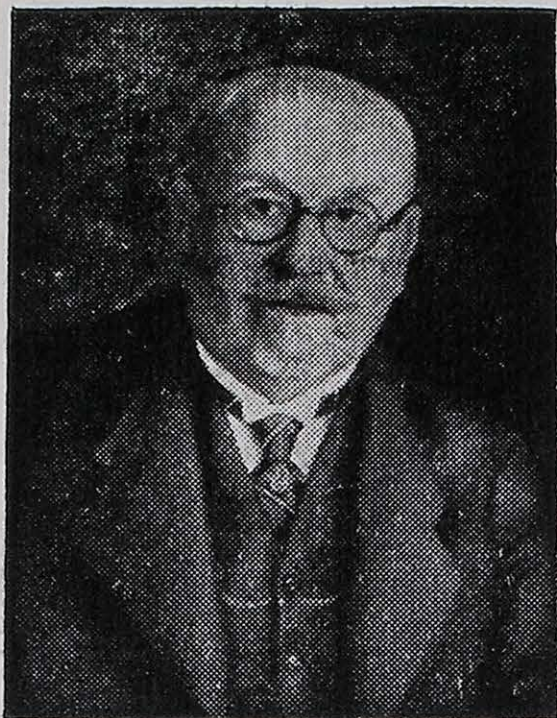
RACHOTA

ŽAK &

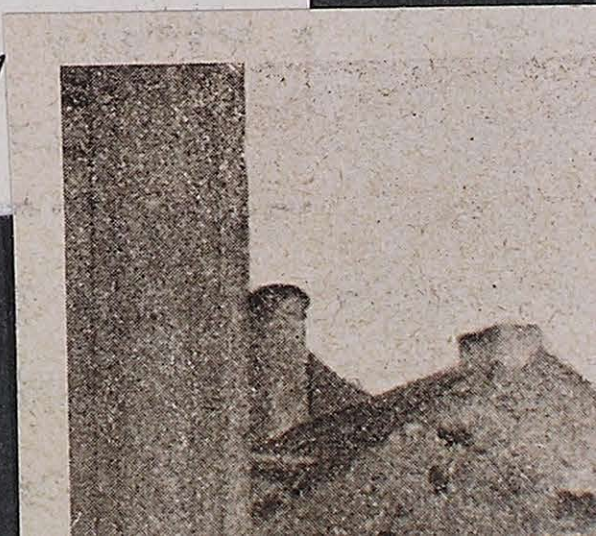
RACHOTA

9
Albert Fabick

Bieren 1941
'75 let.

Staré domy v Havelské ulici
na Starém městě pražském před sbouráním v roce 1895.
V prostředním dvojdomku „U zlatého kříže“ čp. 524 byla první dílna
staroměstských Habichů.

Mor. Ostrava 10.- 31. III. 1941.

Č T
Velevážený Pán

pan Albert Jakub Habáňh ,
majitel velkozávodu sklem

P r a h a I .
Úhelný trh.

Velevážený pane.

Dovolte, aby se mázi Vašimi dnešními gratulanty objevil i, jak se jistě právem domnívá, syn Vašeho preceptora, pozdějšího profesora a rektora č. vysokého učení technického v Praze.

Jako sběratel všech rodinných tradic a vzpomínek, bývalý pražák a skorem rodák, sledoval jsem vždy s obdivem a úctou staré rodiny pražské. Těší mě, že Jste, vážený pane mezi nimi. Blahopřeji Vám k životnímu úspěchu, přeji Vám hodně životní pohody i na dále a prosím Vás: rozpomenete-li se, že Jste mně jednou, v roce 1906 ve společnosti nebožtíka stavitele pana Gabriela cestou do Roztok vypravoval, že Vás za Vašich studentských let učil chudý student německé reálky v Mikulandské ulici, František Wald, sdělte mně laskavě, nač se ještě o něm pamatujete. Píši životopis svého otce. Posbíral jsem vše, co se dalo. Dopisy slavných lidí a fotografie i jeho žáků za studií. Podle obrázku z Nár. Listů nemohu říci, zda mám i obrázek Váš z té doby. Ale budeme-li živi a zdraví, najdu příležitost ukázati Vám hochu s dívkou na fotografii z té doby. Nejistě-li to Vy, nebo někdo z Vaší vážené rodiny, snad se upomenete na ty tváře, a pomůžete mně nalézt, komu patří.

Ale skutečný účel mého dnešního psaní je a zůstane přáteli Vám a těšiti se s Vámi z plodů vlastní práce Vaší, ať šete již žákem mého otce, či nikoliv, a ať mě již znáte, nebo ať jsem Vám zcela neznám.

Poroučí se Vám, vážený pane

oddaný

2 krevily: A. Habicha, Druhé sed. Třetího řádu 1934.

Pečeť Josefa Jáchyma Habicha
z roku 1740

Pann prezidentu
obchodní a živnostenské komory pražské
Jm Jm Trübickému věmji
Gratii Habichové

Dvě stě let sklenářství v jedné rodině.

J. Jošt. — U nás mizí již téměř tradice rodin, kdy postupně přecházelo s otce na syna povolání. Poměry změnil celý náš život, takže skutečně jsou to jen ojedinělé případy, kdy přec jen rodová tradice drží určitou úroveň odbornou.

Je to pro nás jistě škodou, jestliže nedovedli všude synové udržet odkaz pradědů, dědů i otců. Nešťastná touha po úřadech, pokleslý zájem o samostatné podnikání přinesly jen a jen bezesporný úpadek, který v dnešních dobách vyvrcholuje.

Přece každý z nás chápe touhu otce dát synovi pevné postavení v životě, aby nemusel se plahočiti, tak jako činil on.

Mnohde jinde dobrá vůle otců zase nebyla pochopena dětmi a tak prohlížíme-li seznamy výrobců, obchodníků, řemeslníků i živnostenských provozoven najdeme málo tradičního.

Jen sem tam objeví se případy, kdy děti po studii vracejí se k dílně otcově nebo do obchodu děda.

Tyto příklady pak měly by sloužit za vzor všem, kdož naříkají nad bídou dneška.

Jednou z příkladných rodin, kde pracovní tradice je zachována, je

rodina Habichů.

Však Pražané dobře znají tuto firmu, kde jako kluci kupovali jsme kuličky na hrani, maminkám po čtyřech krejčářských skleničkách k svátku. Na nároží Uhelného trhu, v blízkosti uličky v Kotech, v sousedství Zelného trhu je sídlo firmy, která má tradici dvě stě let starou.

Sklenářský rod Habichů má počátek genealogii v osmáctém století. Od té doby sklenářství

se mladším přísežným a 6. února 1764 byl volbou povýšen na staršího přísežného.

Otec Josefa Jáchyma Habicha umřel brzo po jeho vyučení, za necelý rok a nezanechal velkého jmění pozůstalým dětem. Ale Josef Jáchym Habich našel si v letech tovaryšských a vandrovnických dosti peněz, takže za necelý měsíc po nabytí mistrovského práva koupil dne 13. dubna 1767 měšťanský dům v Ztracené ulici čp. 264, pozdější čp. 255, dnešní orient. číslo 8, s malým dvorkem a zadní mdomkem do Sarkanových ulice, dům, ve kterém ztrávil svá učňovská léta, od vdovy po svém vůčiřním mistrovi Alžběty Leyeneckerové za 2.400 zlatých rýnských. Dům tento byl pro živnost sklenářskou i řemeslo již zařízený, byly tu také dvě zapalovací pece. Dům zůstal v držení rodu Habichů po devadesát let.

Z manželství Josefa Jáchyma Habicha zrodilo se šest dětí: čtyři zemřely v dětském věku, nejstarší Růžena Barkora Anna došla se vzácného věku 83 let a přežila tak všechny v Olomouci žijící členy rodu; nejmladší syn Jan Alois byl jediným předmětem velké lásky svých rodičů.

Když zemřela první manželka Josefa Jáchyma Habicha dne 24. srpna 1771 a zanechala zde malé děti, které nezbytně potřebovali mateřské péče, oženil se znova. Jeho nevěstou byla panna Anna Kateřina Kurtzweilová, takéž z Olomouce. Ze čtyř dětí druhého manželství jediný Josef Václav Emanuel, narozený dne 1. ledna 1776, dožil se jinošských a mužných let.

Druhá manželka Josefa Jáchyma Habicha Anna Kateřina zemřela po patnáctiletém manželství dne 7. dubna 1786 a on sám jí přežil téměř o devět let; zemřel dne 20. ledna 1795 v 76. roce věku svého, když byl více než šedesát let života prožil při sklenářském řemesle.

Zakladatel tradice.

Josef Jáchym Habich je zakladatelem sklenářské tradice rodu Habichů a zároveň zakladatelem dvou větví sklenářských téhož rodu. Svě dva syny vyučil téměř řemeslu, což jest důkazem velkého přilnutí jeho ke sklenářskému řemeslu. Z prvního manželství byl to Jan Alois a z druhého Josef Václav, oba se vyučili otcovskému řemeslu.

Jan Alois Habich, narozený dne 22. června 1769 vstoupil do učení k svému otci, který jej dal již 29. června 1783 pro toto učení poznamenati. Ač byl opovězen na tři roky do učení, dostává jako syn ode všech váženého mistra již po 2 letech dne 25. června 1786 za vyučenou.

Zatím však dospěl i Josef Václav desátého věku a otec dal jej právě den před dáním Janu Aloisu za vyučenou, poznamenati, rovněž pro sklenářské řemeslo, aby mu zůstalo zachováno pořadí před jinými syny mistrů olomouckých. Dne 17. června 1787 byl Josef Václav opověděn do učení, kterého se mu dostalo po tři leta v domě otcovském; dne 13. června 1790 dostal při otevření pokladnicí cechovní jako sklenářský tovaryš za vyučenou.

Zatím, co starší syn Jan Alois vandroval po světě, podržel otec svého mladšího syna Josefa Václava po vyučení doma, aby mu svěřil vedení živnosti jsa již 71 let star. Ve chvíli, kdy Josef Jáchym Habich umřel v Olomouci, byl jeho starší syn delší dobu již v Praze, jsa přijat před jedenácti měsíci za mistra pražským cechem sklenářským. Z tohoto důvodu dostává se Josefu Václavovi již 16 dní po smrti otcově mistrovského práva na živnost po otci, když byl dostal od gubernia dispens od vandrovnických let.

Josef Václav Habich byl tudíž pokračovatelem rodu Habichů a nástupcem otcovým ve sklenářském řemesle v Olomouci. Dne 19. května 1800 oženil se s Annou Böhmovou, dcerou krejčovského mistra v Uničově, a téhož roku 14. listopadu udělila mu městská rada olomoucká měšťanské právo. Dne 18. dubna 1802 převzal pad od svého bratra Jana Aloise a obou sester Terezie Anny a Růženy Barbory věděný otcovský dům ve Ztracené ulici za 4000 zlatých rýnských. Před tím obýval dům na dolním rynku čp. 112 s malým dvorkem a menším domkem

její živnost a také brimě jejího ošetřování a opatrování nesl beze vsi trpkosti.

Pražské sklenářství mělo dávno tradici. Bylo nadáno mnohými právy panovníky, kteří milovali a přáli umění.

Však i tady bylo dostatek rozměsek, když lidé cizí vměšovali se v práva Pražanů. Příznak to Praze vlastní, neboť i dnes musí se brániti přívalu lidí, jimž Praha je dobrá k tomu, aby dělala chleba; jinak však tito lidé nás neznaří.

Jak byl povýšen cech sklenářů praž. svědčí, že samotným císařem byla vyhrazena určitá práva pojednávající o možnostech sklenářů příslušníků to pražského cechu.

V těchto poměrech začínal pražský rod Habichů — Janem Aloisem, který zavítal do Prahy v únoru 1794 a již rok poté nabytí měšťanského práva pražského. V červnu 1796 oženil se s Magdalenou Skraferovou. Téhož roku dne 1. listopadu zemřela Eleonora Jesslová, po níž Jan Alois Habich dědil všechnu pozůstalost její jako universální dědic ustanovený jejím křástem z roku 1793. Dědil nejen sklenářskou dílnu a obchod, ale i dům v Praze II., ve Spálené ulici čp. 63.

Manželka Jana Aloise Habicha zemřela záhy, zanechávajíc mu dvě malá dítky. Útlý věk sirotků byl hlavním důvodem, proč se ovdovělý Habich znovu oženil s Barborou Marií Annou Koptzovou. S druhou svou choť Barborou koupil dům čp. 524 na Starém městě pražském v ulici Havelské za 20.000 zl. vid. m. od manželů Koptzových. Jan Alois zemřel 23. června 1823 a pohřben byl na Olšanských hřbitvech v Praze.

Josef Jáchym Habich,
otec zakladatele sklářské tradice
rodiny Habichů.

Habichovic rozbihájí se do dvou větví: Olomouc—Nové město pražské a Staré město pražské, to jsou jejich etapy, znamenající stály vzrůst a pokračování v tradici dobře založené.

Z Hofu v Duryňsku přišel zakladatel rodu sklářů Jakub Habich se svojí ženou při putování v letech do Olomouce. Rozený v r. 1375 zastával podle udání matřiky posláni tržního dozorce na předhradí. Jeho syn Josef Jáchym ze čtyř potomků, narozený 7. března 1719 stal se skutečným zakladatelem sklenářské rodiny Habichovic.

Tehdy sklenáři měli vyuční dobu tříletou. Ovšem tehdy nebyla svízle s učedníky, neboť vždy dva mistři počestného cechu sklenářského nebo jiní vážení občané musili se zaručiti za adepta sklenářství, že z řemesla nezběhne. Dnes byla by to totiž, jak sehnati záruku za to, že někdo

Jan Alois Habich,
budovatel tradice.

Pozůstal po něm dva synové, vyučení sklenářství, z nichž mladší Norbert Adolf, byl určen, aby pokračoval v rodové tradici sklenářské na Novém městě. Antonín Josef založil nový závod na Starém městě pražském.

Norbert Adolf Habich vzdal se r. 1858 vedení živnosti a odevzdav vše svému synovi Hugoovi Janu Habichovi působiti ještě jako vrchní správce; zemřel r. 1876. Za svého úřadování založil nadaci při chudobinci sv. Bartoloměje, která byla roku 1927 převzata Masarykovými domovy v Krči.

Jeho synovec a zároveň nástupce Hugo Jan Habich, syn Antonína Josefa Habicha převzal r. 1858 od svého strýce Norberta Adolfa Habicha jeho obchod i řemeslo v Praze II., na Spálené ulici čp. 75.

Antonín Josef Habich narodil se v otcově domě „u bílého beránka“ na Spálené ulici v Praze

*Josef Jáchym Habich,
otec zakladatele sklářské tradice
rodiny Habichů.*

Habichovci rozbíhají se do dvou větví: Olomouc—Nové město pražské a Staré město pražské, to jsou jejich etapy, znamenající stály vzrůst a pokračování v tradici dobře založené.

Z Hofu v Duryňsku přišel zakladatel rodu sklářů Jakub Habich se svojí ženou při putování válečném do Olomouce. Rozený v r. 1675 zastával podle udání matřiky posláni tržního dozorce na předhradí. Jeho syn Josef Jáchym ze čtyř potomků, narozený 7. března 1719 stal se skutečným zakladatelem sklářské rodiny Habichovic.

Tehdy sklenní měli výuční dobu tříletou. Ovšem tehdy nebyla svízle s učedníky, neboť vždy dva mistři počestného cechu sklennářského nebo jiní vážní občané musili se zaručit za adepta sklennářství, že z řemesla nezběhne. Dnes byla by to potíž, jak sehnati záruku za to, že někdo neopustí místo pracovní, dříve než dostane výuční list.

Srdečný poměr.

A pak přišli tovaryši. Bývali vždy pokládán za členy rodiny. A kdo je z řemeslnické rodiny, ví velmi dobře, že vzájemná pospolitost a srdečnost zaměstnavatele se udržovala dlouhá desetiletí. Není tomu dávno, co teprve pokusem o změnu řádu světových změn se mnohde i tento věčný poměr; u Habichů však je poměr stále tentýž. Jen dobří z dobrých, kteří měli všechno „P“ odpovídající tehdejší době mohli postoupiti zkoušku mistrovskou. Tenkrát také byla užší spolupráce mezi cechy řemeslnými i zastupci městského zřízení a nebylo to ke škodě obou stran.

V počátcích 18. století olomoucký cech měl 25 městských mistrů, z toho bylo 8 malifů, 7 zlatníků, 6 sochařů a jen 4 sklenní, kteří byli plným právem počítáni za umělce. Avšak jak už to bývá, příslušníci cechu nemohli se shodnouti a tak se rozdělili ve dvě skupiny. Sklenní se osamostatnili.

Tovaryši však měli ještě jednu povinnost: nejen práce v jednom místě, ale také povinnost putovati od města k městu a zdokonalovati se ve své práci. Avšak i tehdy existovala dispens, kterou ale uděloval zemský hejtman v případech hodných zřetele.

Existovala také t. zv. vdovské právo, kdy vdova po smrti svého manžela mohla vykonávati „sklennářské právo“ až do doby, kdy děti byly zaopatřeny.

Dobrou rostl význam sklennářství, které znamenalo vysokou úroveň pracovní. Zaznamenán ovšem také pokles umění toho, jak už to bývá v životě, kdy střídá se světlo a stín.

Tak také bylo v Olomouci, jak shlédli jsme v listinných dokladech v domě u Habichů na Starém městě, kde s pečlivostí úctyhodnou, se šetrností ke všem památkám, které mohou s hrstí ukazovati, mají seskupeno celé malé museum.

Však nové směry výrobní, prohlubování pracovních možností poskytl

novou epochu

sklennářství, které vzrůstala a získávala nové a nové zájemce.

A tak pečlivý a starostlivý Jakub Habich dal svého synka na sklennářství, jak rodinná kronika vypráví:

Před 200 lety, dne 6. července roku 1734, byl Josef Jáchym Habich v desátém roce svého věku dán do učení ke sklennářskému mistru Leyeneckovi, o kterém činí se v městských knihách zmínka v roce 1721. Plat za učení byl mu prominut, když zavázal se prodloužiti učební dobu na čtyři roky. Dne 30. června 1738, ještě za života svého otce dostal jako sklennářský tovaryš za vyučenu. Dlouhá leta ztrávil jako tovaryš na vandru, kdy v cizích zemích přiučil se rozličným obratnostem v řemesle i různým způsobům uměleckého zpracování skla. Teprve po 19 letech máme o něm další zprávu: roku 1757 je opět v Olomouci, kde konečně dosahuje mistrovského práva: dne 29. března téhož roku stal se městským mistrem. Již roku následujícího, dne 28. října 1758, oženil se s pannou Johankou Hallovou z Olomouce a založil si vlastní domácnost. Záhy se mu dostalo i důkazu důvěry ostatních sklennářských mistrů, neboť již roku 1761 stal

životní jsa již 41 let stár. Ve chvíli, kdy Josef Jáchym Habich umíral v Olomouci, byl jeho starší syn delší dobu již v Praze, jsa přijat před jedenácti měsíci za mistra pražským cechem sklennářským. Z tohoto důvodu dostává se Josefu Václavovi již 16 dní po smrti otcově mistrovského práva na živnost po otci, když byl dostal od gubernia dispens od vandrovních let.

Josef Václav Habich byl tudíž pokračovatelem rodu Habichů a nástupcem otcovým ve sklennářském řemesle v Olomouci. Dne 19. května 1800 oženil se s Annou Böhmovou, dcerou krejčovského mistra v Unčově, a téhož roku 14. listopadu udělila mu městská rada olomoucká městšanské právo. Dne 16. dubna 1802 převzal pad od svého bratra Jana Aloise a obou sester Terezie Anny a Růženy Barbory vědědný otcovský dům ve Ztracené ulici za 4000 zlatých rýnských. Před tím obýval dům na dolním rynku čp. 112 s malým dvorkem a menším domkem

*Antonín Alois Habich,
otec dnešního majitele domu Habichů.*

do ulice Kateřinské č. 27, který koupil roku 1793 jeho starší bratr Jan Alois od pekaře Jana Petra za 3.710 zl. rýnských. Tento dům prodali však již roku 1800 měšt. jircháři Václavu Neyselovi za 3.725 zl. rýn. Josef Václav Habich bydlel pak v Nové ulici, kde zůstal ještě nějaký čas i po nabytí otcovského domu ve svjtí majetek, dokud se jeho sestry z něho nevystěhovaly a jemu místo neuprázdnilly. V Nové ulici narodily se jediné jeho dvě děti, dcery Pavlína a Terezie.

Smrti Josefa Václava Habicha zanikla dne 25. února 1837 nejen olomoucká větev rodu, ale také sklennářská tradice jeho v téže Olomouci, kde vznikla téměř před 103 lety; nebylo tu syna, který by byl býval pokračovatelem v Olomouci. Po jeho smrti převzaly otcovský dům jeho dcery Pavlína a Terezie, později provdaná Blatková, které ho prodaly 14. února 1848 Ferdinandu Schmiedovi za 900 zl. kon. mince, když byly Olomouc opustily.

Rodina v Praze.

O udržení rodu a pokračování v tradici sklennářského bylo postaráno usazením se Jana Aloise Habicha v Praze. Týž opustil po vyučení Olomouc a podnikl přísně požadovaný vandr po zemích rakouských, Itálii, Svcarsku, Francii a Německu. Po dvouletém putování přijal práci jako tovaryš u sklennářského mistra Kryštofa Jessla na Novém městě pražském.

Dne 3. listopadu 1793 dala sepsat svou poslední vůli paní Eleonora Jesslová, vdova po pražském sklennářském mistru, který zemřel dne 14. září 1788: v tomto kšaftu ustanovila nemocná Jesslová, tehdy 74 let stará, slepotou postižená, za universálního dědice svého všeho statku sklennářského svého tovaryše Jana Aloise Habicha, protože se vždy pečlivě a věrně staral o

*Jan Alois Habich,
budovatel tradice.*

Pozůstali po něm dva synové, vyučení sklennářství, z nichž mladší Norbert Adolf, byl určen, aby pokračoval v rodové tradici sklennářské na Novém městě. Antonín Josef založil nový závod na Starém městě pražském.

Norbert Adolf Habich vzdav se r. 1858 vedení živnosti a odevzdav vše svému synovi Hugo Jan Habichovi působil ještě jako vrchní okr. správce: zemřel r. 1876. Za svého úřadování založil nadaci při chudobinci sv. Bartoloměje, která byla roku 1927 převzata Masarykovými domovy v Krči.

Jeho synovec a zároveň nástupce Hugo Jan Habich, syn Antonína Josefa Habicha převzal r. 1858 od svého strýce Norberta Adolfa Habicha jeho obohod i řemeslo v Praze II., na Spálené ulici čp. 75.

Antonín Josef Habich narodil se v otcově domě „u bílého beránka“ na Spálené ulici v Praze II. dne 12. června 1799. Po ukončení vzdělání na škole triviální vstoupil roku 1813 do učení k svému otci. Za vyučenu dostal 11. února 1816 a byl dne 26. února přijat mezi tovaryše. I on, jako jeho otec Jan Alois Habich, podrobuje se nutnosti a vydává se na vandr světem, zatím co jeho mladší bratr, právě jako kdysi mladší bratr jeho otce, zůstává doma u otce.

Dílo se dařilo.

A rok 1822 zastihl již Antonína Josefa Habicha v Havelské ulici na Starém městě pražském. K domu čp. 524 o několik let později přibyl dům čp. 526. Veden snahou zlepšovati a ušlechťovati dům zbořil a postavil nový, který vyhovoval i poslání sklennářství. Umístil tu kombinovanou pec na tvarování tabulek, zapalování maleb a lití olověných prutů. Vše se mu dařilo. Práce jeho byla požehnána a také dobře ceněna. Měl ho všude rádi. Rozšířil nemovitosti o další dům čp. 523, který tehdy stál maličkost: 5000 zlatých.

Životní zkušenosti vedly ho k dalším projektům. Zakoupil dům naproti Zofinu, nynějšímu Slovanskému ostrovu; bohužel k rekonstrukci již nepřistoupil. Cholerové epidemii podlehl oba ušlechtilí lidé Ant. Jos. Habich i jeho paní Terezie v r. 1866.

Nahlédnete-li do vysvědčení

triviálních škol

najdete tu jméno Antonína Aloise Habicha, rodáka pražského, který vstoupil do učení v r. 1838. Pár let potom, opustil Prahu. Šel na vandr. Vystřídal řadu měst. A jestliže jeho předkům trvala cesta z Terstu do Benátek osm dnů, tedy Antonínu Aloisovi trvala cesta lodí již jen osm hodin. Po návratu domů pokračoval v díle, provázen láskou své ženy Aloise rozené Strnadové, dcery pražského velkoobchodníka. Však zákeřná cholera vzala jemu nejen rodiče, ale i choť. I jeho dílo bylo požehnáno. Požehnaní táhne se jak zlatá nit šťastným, klidným životem rodiny Habichů.

V práci jeho pokračoval a pokračuje Albert Jakub Habich, který narodil se dne 31. března 1866. Vypracoval se díky dobrému vedení svého otce a díky zkušenostem získaným prací v šlechtičských palácích na jednoho z nejlepších odborníků. V době, kdy po smrti tatínka přebíral závod v r. 1905 do vlastního vedení měl vřícnou pomocníci v dobrém, milé a ušlechtilé své paní Adéle, jejíž smysl pro význam sklennářství byl posvěcením práce, která kdyby u nás byla vštěpována úcta v tradici pracovní, znamenala by vřícnamení nejvyšší.

V době válečné, kdy závod rozšiřován vstoupil do pracovního poměru syn Alberta Jakuba — Albert Alois Habich. Jeho bratr Antonín Jan stal se vydatným pomocníkem v celé práci.

Rodinná přísná výchova slaví tu svoje vítězství.

Dvěstě let sklennářství v jediné rodině je příkladem pro nové generace. Poctivá, odevdomá práce na domácí půdě, oddolávání svodům cizích kapitálů nese užitek.

Rodina Habichova, která postavila v době poválečné velký palác Habich ve Stěpánské ulici, nastupuje třetí století vytrvalé, poctivé práce.

K tomuto jubileu musí blahopřáti všichni, kdož mají smysl pro význam podnikání českého člověka, který nezdral dědictví dědů a který dosaženými úspěchy nezpých!

Matrikelschein, Prag, 10. Oktober 1879.

Kais. königl. deutsche technische Hochschule in Prag.

MATRIKELSCHHEIN.

Herr

Wald Franz,

gebürtig aus

Brandeis in Böhmen

ist in die **Matrikel** der k. k. deutschen technischen Hochschule als **ordentlicher** Hörer eingetragen worden, und hat die Immatriculirungs-Gebühr von 4 fl. öst. Währ. entrichtet.

Prag, den *10. Oktober* 1879.

A. Wraitzky
d. Z. Rector.

J. Slavicek
Verwalter.
otec slavicek
malicek

Kreutzer-Stempel.

Id Franz gebürtig aus Brandeisel in Böhmen
 an der deutschen technischen Hochschule in Prag als ordentlicher
 der Chemisch technischen - Schule eingeschrieben worden.
 der Immatrikulierung 10. Oktober 1879.

des Matrikelscheines 32.

Willig, d. Z. Rektor.

Studien Jahr 1879/80:

thematik, Lieblein,

lg. Physik, Waltenhofen,

org. Chemie, W. Gintl,

neralogie, G. Laube,

arenkunde, K. Krell,

ologie J. Smita,

tanik, Krell,

zyklopedie der Mechanik, G. Schmidt.

Studienjahr 1880/81.

rganische Chemie, Gintl,

chnische Physik, Waltenhofen,

zyklop. d. Mech. G. Schmidt,

alytische Chemie, (qualit) Gintel,

tenzialtheorie u. Wärmetheorie, Waltenhofen,

oretische Optik, Domalip,

ungen im Laboratorium, Gintl,

zyklopädie der Maschinenlehre, Kieck.

Dr. A. von Waltenhofen d. Z. Dekan.

Enthielt für das Jahr 1879/80
 die halbe Befreiung vom Unterrichts-
 gelde. Wittig

Verwalter J. Slavíček.

Erhielt für das Studienjahr 1880/81
 die ganze Befreiung.

Hat sich am 16. Juli 1881 de ersten
 Staatsprüfung unterzogen und den
 C a l c u l : befähigt mit
 Auszeichnung
 erhalten. Gintl, Dekan.

Hat seinen Verpflichtungen im chem.
 Laboratorium entsprochen.
 25.6. 1881. Gintl.

Studien-jahr 1881/82.

hemische Technologie, Willig,

zyklopedie des Hochbaues, Sablik,

chenische Wärmetheorie, G. Schmidt,

alytische Chemie quantitativ, Gintl,

rikulturchemie, Willig.

Hat seinen Verpflichtungen im chem.
 Laboratorium entsprochen.

Gintl.

Dekan Waagen.

oznámka. Sešit je nahoře polit kyselínou.

Enzyklop. d. Mech. G. Schmidt,

Analytische Chemie, (qualit) Gintel,

Potenzialtheorie u. Wärmetheorie, Waltenhofen,

Hat sich am 16. Juli 1881 de ersten
unterzogen und den

Poznámka. Sešit je nahoře polit kyselinou.

Meldungsbuch

15 Kreuzer-Stempel.

Wald Franz gebürtig aus Brandeisel in Böhmen
 ist an der deutschen technischen Hochschule in Prag als ordentlicher
 Hörer der Chemisch-technischen - Schule eingeschrieben worden.

Tag der Immatrikulierung 10. Oktober 1879.

Zahl des Matrikelscheines 32.

Dr. Willig, d. Z. Rektor.

Dr. A. von Waltenhofen d. Z. Dekan.

Studienjahr 1879/80:

Mathematik, Lieblein,

Allg. Physik, Waltenhofen,

Anorg. Chemie, W. Gintl,

Mineralogie, G. Laube,

Waarenkunde, K. Krell,

Zoologie J. Smita,

Botanik, Krell,

Enzyklopedie der Mechanik, G. Schmidt.

Enthielt für das Jahr 1879/80
 die halbe Befreiung vom Unterrichts-
 gelde. Wittig

Verwalter J. Slavíček.

Studienjahr 1880/81.

Organische Chemie, Gintl,

Technische Physik, Waltenhofen,

Enzyklop. d. Mech. G. Schmidt,

Analytische Chemie, (qualit.) Gintel,

Potenzialtheorie u. Wärmetheorie, Waltenhofen,

Theoretische Optik, Domalip,

Übungen im Laboratorium, Gintl,

Enzyklopädie der Maschinenlehre, Kieck.

Erhielt für das Studienjahr 1880/81
 die ganze Befreiung.

Hat sich am 16. Juli 1881 der ersten
 Staatsprüfung unterzogen und den
 C a l c u l : befähigt mit
 Auszeichnung
 erhalten. Gintl, Dekan.

Hat seinen Verpflichtungen im chem.
 Laboratorium entsprochen.
 25.6. 1881. Gintl.

Studien-jahr 1881/82.

Chemische Technologie, Willig,

Enzyklopedie des Hochbaues, Sablik,

Mechanische Wärmetheorie, G. Schmidt,

Analytische Chemie quantitativ, Gintl,

Agrikulturchemie, Willig.

Hat seinen Verpflichtungen im chem.
 Laboratorium entsprochen.

Gintl.

Dekan Waagen.

Poznámka. Sešit je nahoře polit kyselinou.

Wald Grenz

MELDUNGSBUCH.

K. k. deutsche technische Hochschule in Prag.

Herr

Wald Franz,

gebürtig aus

Brandeis in Böhmen

ist an der k. k. deutschen technischen Hochschule in Prag als **ordentlicher** Hörer der

Chemisch-technischen Schule

eingeschrieben worden.

Tag der Immatrikulirung 10. Oktober 1879

Zahl des Matrikelscheines

32.

d. Z. Rektor.

d. Z. Dekan.

Studien-

Verzeichniss der Vorlesungen und Name des Lehrers	Wöchentliche Stunden- zahl	Aufnahmebestätigung durch die Rektoratskanzlei	Bestätigung des Lehrers über die persönliche Mel- dung des Studirenden
Mathematik Prof. J. Lieblein I. Cours	7		Liska
Allg. Physik Dr. A. v. Wallentzofen	5		Wallentzofen
Anorganische Chemie Dr. W. Gintl	5		Liska
Mineralogie Dr. G. Laube	5		Liska
Waarenkunde Dr. A. Krell	3		Dr. Krell
Zoologie Dr. J. Smita	3		Dr. Smita
Botanik Dr. A. Krell	1		Dr. Krell
Encyclopedie der Mechanik (Prof. G. Schmidt)			Gustav Schmidt

j a h r 18 ^{79/80}

Bestätigung über das gezahlte Unterrichtsgeld oder die nachgewiesene Befreiung	Bestätigung des Besuches durch den Lehrer	A n m e r k u n g
<p>besahlt für zwei Lose 1879/80 die halbe Befreiung von Unterrichtsgeld</p>	<p>Litt.</p>	
<p>Wichtig Lose 1879/80 = 12 fl 50 kr bezahlt. Klassisch Thematik</p>	<p>Wagner Wagner</p>	
<p>Lose 1879/80 = 12 fl 50 kr bezahlt. Klassisch Thematik</p>	<p>Dr. Müller</p>	
	<p>Dr. Müller</p>	
	<p>Dr. Müller</p>	
	<p>Dr. Müller</p>	

Chemie

Studien-

Verzeichniss der Vorlesungen und Name des Lehrers	Wöchent- liche Stunden- zahl	Aufnahmebestätigung durch die Rektoratskanzlei	Bestätigung des Lehrers über die persönliche Mel- dung des Studierenden
Organische Chemie Dr. W. Gintl.	4.		W. Gintl
Technische Physik Dr. A. v. Wallentzofen.			Wallentzofen
Encyklopädie der Mechanik Prof. G. Schmidt.			Schmidt
Analytische Chemie (qualitativ)			W. Gintl
Potentialtheorie u. Wärmetheorie Prof. Dr. A. v. Wallentzofen			Wallentzofen
Theoretische Optik Dr. Somalip.			
Übungen im Laborato- rium (Dr. W. Gintl)			W. Gintl
Encyklopädie der Maschinenlehre			Koch

Jahr 1880/81 *Wilk. Gmde v. J. Deean*

Bestätigung über das gezahlte Unterrichtsgeld oder die nachgewiesene Befreiung	Bestätigung des Besuches durch den Lehrer	Anmerkung
<p><i>Bestätigung für das Sch. Lernjahr 1880/81 die ganze Befreiung</i></p> <p><i>Fr. Krich</i> <i>Fr. Krich</i></p>	<p><i>W. Gmde</i> <i>früheres Wintersemester</i></p> <p><i>Wachsmayer</i></p> <p><i>G. Schmidt</i></p>	<p><i>Satzprüfung am 16. Juli 1881</i> <i>Die ersten Probestörungen</i> <i>unterzogen sind den</i> <i>Calend. befähigt mit</i> <i>Auszeichnung erfaßt.</i> <i>Prag 16. Juli 1881</i></p> <p><i>W. Gmde</i> <i>J. Deean.</i></p>
	<p><i>W. Gmde</i> <i>25. 6. 1881</i></p> <p><i>Wachsmayer</i></p>	
	<p><i>W. Gmde</i></p> <p><i>Krich</i></p>	<p><i>Satzprüfung Probestörungen</i> <i>im chem. Laboratorium</i> <i>erfolgreich.</i> <i>25. 6. 1881.</i></p> <p><i>W. Gmde</i></p>

Chemie Studien-

Verzeichniss der Vorlesungen und Name des Lehrers	Wöchent- liche Stunden- zahl	Aufnahmebestätigung durch die Rektoratskanzlei	Bestätigung des Lehrers über die persönliche Mel- dung des Studirenden
Chemische Techno- logie	6		I. S. Strübingh II. S. Strübingh
Encyklopädie des Hochbaues			Sahlke
Mechanische Wärme- theorie			Ostermühl
Analytische Chemie quantitativ.			J. W. Gintl
agriculturalchemie			Strübingh

jahr 18 ^{81/82.} H. W. Waagen v. J. Decan.

Bestätigung über das gezahlte Unterrichtsgeld oder die nachgewiesene Befreiung	Bestätigung des Besuches durch den Lehrer	Anmerkung
Erschuld für das Studienjahr 1881/2 Büchergeld	I Sem. H. W. Waagen II Sem. H. W. Waagen	
<i>[Signature]</i>	I. Sem. <i>[Signature]</i>	
	H. W. Waagen	Salpitrer Analyse im Chem. Laboratorium ausgeführt. H. W. Waagen
	H. W. Waagen	

Disciplinar-Vorschriften

für die

Studirenden der k. k. deutschen technischen Hochschule in Prag.

1.

Das Professoren-Collegium, an dessen Spitze der Rector steht, hat die Pflicht, den Zweck des Institutes, welcher in der Pflege wissenschaftlich-technischer Bildung besteht, kräftig zu stützen, zugleich aber die Gefährdung dieses Zweckes mit Entschiedenheit hintanzuhalten.

Das Professoren-Collegium bildet die unmittelbare Institutsbehörde.

2.

Die dem Professoren-Collegium zustehende Disciplinargewalt (§. 17 des organischen Statutes) hat sich in der Aufsicht und in Anordnung und Vollziehung derjenigen Massregeln zu äussern, welche allgemein oder durch jeweilige Umstände geboten erscheinen, um Anstand und Sitte, sowie Ordnung am Institute aufrecht zu erhalten, den Charakter des letzteren als wissenschaftlich technische Lehranstalt auf das strengste zu bewahren und die Ehre und Würde des ganzen Institutes sowohl als seiner Gliederungen rein zu erhalten.

3.

Das Professoren-Collegium ist für die Erfüllung seiner pflichtmäßigen Obliegenheiten verantwortlich, daher sind auch alle am Institute Studirenden verpflichtet, nicht nur den Anordnungen des Rectors, Namens des Professoren-Collegiums, auf das pünktlichste Folge, sondern in ihrer Sphäre auch unaufgefordert auf das thätigste Beistand zu leisten.

4.

Alle Studirenden unterstehen in Ansehung ihrer bürgerlichen Verhältnisse sowie ihrer bürgerlichen Handlungen den allgemeinen Gesetzen und Behörden.

5.

In Ansehung ihres Verhaltens als Studirende am Institute sind dieselben im Allgemeinen zu dem aus der Natur ihres Verhältnisses zum Institute fließenden anständigen Benehmen und insbesondere zur Befolgung der bestehenden Instituts-gesetze, der Disciplinar-Vorschriften und besonderen Anordnungen des Professoren-Collegiums verpflichtet. Wer sich dagegen vergeht, wer insbesondere durch unanständiges Benehmen, durch unsittliche und Aergerniss erregende Handlungen Anstoss gibt, wer sich Beleidigungen gegen die Institutsbehörde, gegen Professoren und Lehrer, oder die im Interesse der Ordnung und Ruhe einschreitenden Organe der Institutsbehörde, oder gegen seine Collegen erlaubt, wer sich Störungen der akademischen Ruhe und Ordnung oder einer Verletzung der für Studienzwecke bestehenden Sammlungen und Geräthe schuldig macht, wird nach Massgabe der Grösse seines Vergehens zur Verantwortung gezogen.

6.

Wird ein Studirender wegen einer Uibertretung der bestehenden allgemeinen Gesetze von einer andern als der Institutsbehörde in Untersuchung gezogen, so kann bei einem Einflusse der begangenen Uibertretung auf die Institutsordnung oder auf die Ehre der Lehranstalt dem Schuldigen von Seite der Institutsbehörde eine Warnung, ein Verweis ertheilt, oder die allfällige Befreiung von der Bezahlung des Unterrichtsgeldes oder ein Stipendiengenuss entzogen, oder nach Umständen auf Verweisung von der Lehranstalt erkannt werden.

In einem solchen Falle ist der wesentliche Inhalt des erlassenen Urtheils als Motiv der disciplinären Verfügung in den Institutsakten vorzumerken.

7.

Die Studirenden des Institutes oder einer der bestehenden Abtheilungen in ihrer Gesamtheit sind keine Corporation; sie können daher weder Versammlungen halten, noch Geschäftsführer oder Repräsentanten haben, noch an eine nur einer

Corporation zustehende Funktionen ausüben. Versammlungen der Studirenden an öffentlichen Orten zu andern als geselligen Zwecken und Studentenverbindungen sind nur mit behördlicher Bewilligung gestattet.

Dem Professoren-Collegium steht das Recht zu, den Studirenden die Theilnahme an bestimmten Versammlungen und Vereinen zu verbieten.

8.

Die Arten der Ahndung disciplinärer Vergehen nach Massgabe der Grösse und Wiederholung derselben sind:

1. Ermahnung und Verwarnung durch den Rector allein.
2. Rüge durch den Rector im Beisein der Decane, mit der Drohung, dass im Falle einer Wiederholung, wenn auch geringeren Straffälligkeit die Verweisung vom Institute unachtsamlich erfolgen werde.
3. Verweisung vom Institute bis auf 2 Jahre.
4. Verweisung vom Institute für immer.
5. Verweisung von allen österreichischen Instituten und Lehranstalten für immer.

Der Verlust eines Stipendiums oder der Befreiung vom Unterrichtsgelde ist nicht als Strafe, sondern als die natürliche Folge eines Betragens anzusehen, welches den Institutsgesetzen nicht vollkommen entspricht; er hat daher in jedem Falle einzutreten, wo der Genuss einer solchen Wohlthat an die Bedingung eines untadelhaften Wandels geknüpft ist.

9.

Die Verweisung von allen österreichischen Lehranstalten schliesst die Aufnahme des Verurtheilten als ordentlicher Hörer an einer derselben für die Zukunft gänzlich aus. Sie ist nur vom Ministerium des Unterrichtes auf Antrag des Professoren-Collegiums verfügt werden. Die Verweisung von der k. k. deutschen technischen Hochschule hat zugleich Geltung für das böhmische Institut und umgekehrt. Sie ist dem Rectorate des anderen Institutes anzuzeigen, und gilt auch rücksichtlich der Zulassung des Verwiesenen als ausserordentlicher Hörer oder als Gast.

10.

Die gegen die Studirenden verhängten Disciplinaraufgaben werden in steter Evidenz gehalten.

11.

Gäste, welche einzelne Vorlesungen besuchen, sind zur Beobachtung der Institutsordnung verpflichtet. Machen sie sich einer Verletzung derselben schuldig, so sind sie nach Umständen zu ermahnen, oder von dem Besuche der Vorlesung oder der Hochschule überhaupt auszuschliessen.

12.

Das Professoren-Collegium und in dringenden Fällen der Rector haben die Verpflichtung, die nach Umständen nöthig scheinenden Verfügungen zu treffen und Weisungen zu erlassen.

13.

Der Rector und jedes Mitglied des Lehrkörpers des Institutes hat die Pflicht, seinen Einfluss geltend zu machen, um die Studirenden zu einer besonnenen Benützung ihrer Bildungszeit zu veranlassen, disciplinäre Vergehen durch Rath, Zuspruch, Vermittlung oder Ermahnung zu verhindern, und im freundlichen Verkehre das Verhältniss gegenseitiger Achtung und Theilnahme zu pflegen.